

deferunt, et cum quo dormis in secreto calami, in locis humentibus^a. Vide, ne tu sis alter Arrius, qui Constantinum imperatorem, per beatum Silvestrum christianum factum, per Arrium et mulierem factum hereticum, de quo beatus Isidorus dicit: 'Heu pro dolor, principio bono, fine malo'¹: cuius pravitas non solum Gothiam^b, sed Libyam, et Orientem, et Occidentem usque ad tempora divae memoriae Recaredi regis suo maculavit veneno. Vide, ne tu sis alter Nabuzardan princeps cocorum, qui destruxit muros Iherusalem². Vide ne tu ipsum facias de glorioso principe Carolo, sicut Arrius fecit de Constantino; et lugeat se in secula seculorum.

Erant et alia multa tibi scribenda, sed oppressione gentis^c afflicti non possumus tibi rescribere cuncta. Tu tamen, si nolueris audire Moysen, audies Pharaonem. Ipse tamen Moyses dixit: 'Prophetam suscitabit dominus Deus de fratribus vestris, ipsum audietis tamquam me'. Ecce Moyses, adoptivus filius Dei, dicit sibi similem esse carne, non genere et adoptione: et tu negas Dei filium de stirpe Abraham, Iesse, et gloriosam Dei virginem de Ioachim, de adoptivo filio adoptivam filiam genitam, carnem non suscepisse, ut esset adoptivus filius? Sic enim nefandum presbiterum de doctrina nefandi Beati audiui auribus meis dicentem: 'Christus Iesus, in maternis visceribus carnem adsumens, non de maternis visceribus trahens, sed carnem sibi novam efficiens'.

Incipiunt testimonia sanctorum venerabilium patrum de adoptione in filio Dei secundum humanitatem et non secundum divinitatem. Hii sunt, de quibus dominus Iesus Christus locutus est dicens: 'Vos estis lux mundi, et vos estis sal terrae, quaecunque alligaveritis super terram, ligata erunt et quae solveritis, soluta erunt'. Beatus Ambrosius in suis dogmatibus dicit³: 'Nostro usu^d adoptivus filius et verus filius'. Beatus Iheronimus iterum dicit⁴: 'Hic filius hominis per Dei filium in Dei filio esse promeretur nec adoptio a natura separatur, sed natura cum adoptione coniungitur'. Iterum⁵ in exposito apochalipsin: 'Gemma alba adoptio est in filium Dei'. Beatus quoque Augustinus⁶: 'Secundum divinitatem, dicit, Dei filius ante secula ex patre genitus non est adoptione, sed genere, neque gratia, sed natura; secundum humanitatem^e dicitur^f homo adoptatus, cuius gloriam quesivit qui est ab illo unicus natus'. Beatus quoque Leo papa in suis dogmatibus dicit⁷: 'Totus in suis, totus in nostris et secundum divinitatem coruscavit miraculis, et secundum humanitatem carnis subiavit iniuriis'. Ecce si ita est totus in suis, procul dubio totus est et in nostris praeter peccatum quod non fecit. Ipse dominus et redemptor secundum divinitatem dicit: 'Ego et pater unum sumus', secundum humanitatem dicit: 'Pater maior me est'.

Beatus quoque Isidorus⁸, iubar aeclesiae, sidus Hesperiae, doctor Hispaniae, in libro Ethimologiarum⁹ dicit: 'Unigenitus autem vocatur secundum divinitatis excellentiam, quia sine fratribus. Primogenitus autem secundum susceptionem hominis, in qua per adoptionem gratiae fratres habere dignatus est, quibus esset primogenitus'. Et post aliqua dicit⁹: 'Postquam venit plenitudo temporis propter salutem nostram formam servi accepit et factus est hominis filius'. Inde quedam de^h illo in scripturis secundum formam Dei, quedam secundum formam servi secuntur. Quorum exempli

^a) humectibus Pa; humect. Q. ^b) gotho Pa. ^c) oppresso nongentis Pa. ^d) Nam et in ipso usu nostro est Ambros. ^e) hmanitatem Pa. ^f) dicit Pa. ^g) Ysid. Pa. ^h) de illo — Dei quedam om. Pa.

1) Chron. c. 99 (Isid. opp. ed. Arev. VII, 97). 2) Cf. Epist. episc. Hisp. c. 16 (Froben. II, 572): Nabuzardan principem cocorum, murorum Iherusalem destructorem. 3) De dom. incarn. sacram. c. 8 § 87 (Opp. ed. Bened. II, 722), cf. Adv. Elip. l. II c. 5 (Frobenius I, 889; II, 568). 4) Cf. de hoc loco Alc. advers. Elip. l. II c. 11 p. 893. 5) Cf. Epist. ep. Hispan. c. 5. 13 (Frobenius II, 569. 572). 6) Tractat. XXIX in Iohannem § 8 (Opp. ed. Bened. III, 2, 516), sed verba admodum mutata sunt. 7) Epistolam Leonis 28. ad Flavianum episcop. Constantinopol. c. 4 (Opp. ed. Ballerini col. 819) dicere videtur, sed verbis valde mutatis. 8) L. VII c. 2 § 13. Ab Alcvino (Adv. Elip. l. III c. 19 p. 904) vocatur lumen Hispaniae. Cf. episc. Hisp., Helfferich p. 141. 9) Isid. § 45—49.